

HoGent

Faculteit Bedrijf en Organisatie

Titel

Piet Pieters

Scriptie voorgedragen tot het bekomen van de graad van
professionele bachelor in de toegepaste informatica

Promotor:
Bert Van Vreckem

Instelling: —

Academiejaar: 2015-2016

Tweede examenperiode

Faculteit Bedrijf en Organisatie

Titel

Piet Pieters

Scriptie voorgedragen tot het bekomen van de graad van
professionele bachelor in de toegepaste informatica

Promotor:
Bert Van Vreckem

Instelling: —

Academiejaar: 2015-2016

Tweede examenperiode

Woord vooraf

Samenvatting

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetur id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

Nam dui ligula, fringilla a, euismod sodales, sollicitudin vel, wisi. Morbi auctor lorem non justo. Nam lacus libero, pretium at, lobortis vitae, ultricies et, tellus. Donec aliquet, tortor sed accumsan bibendum, erat ligula aliquet magna, vitae ornare odio metus a mi. Morbi ac orci et nisl hendrerit mollis. Suspendisse ut massa. Cras nec ante. Pellentesque a nulla. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Aliquam tincidunt urna. Nulla ullamcorper vestibulum turpis. Pellentesque cursus luctus mauris.

Nulla malesuada porttitor diam. Donec felis erat, congue non, volutpat at, tincidunt tristique, libero. Vivamus viverra fermentum felis. Donec nonummy pellentesque ante. Phasellus adipiscing semper elit. Proin fermentum massa ac quam. Sed diam turpis, molestie vitae, placerat a, molestie nec, leo. Maecenas lacinia. Nam ipsum ligula, eleifend at, accumsan nec, suscipit a, ipsum. Morbi blandit ligula feugiat magna. Nunc eleifend consequat lorem. Sed lacinia nulla vitae enim. Pellentesque tincidunt purus vel magna. Integer non enim. Praesent euismod nunc eu purus. Donec bibendum quam in tellus.

Nullam cursus pulvinar lectus. Donec et mi. Nam vulputate metus eu enim. Vestibulum pellentesque felis eu massa.

Quisque ullamcorper placerat ipsum. Cras nibh. Morbi vel justo vitae lacus tincidunt ultrices. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In hac habitasse platea dictumst. Integer tempus convallis augue. Etiam facilisis. Nunc elementum fermentum wisi. Aenean placerat. Ut imperdiet, enim sed gravida sollicitudin, felis odio placerat quam, ac pulvinar elit purus eget enim. Nunc vitae tortor. Proin tempus nibh sit amet nisl. Vivamus quis tortor vitae risus porta vehicula.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	13
1.1	Probleemstelling	13
1.2	Onderzoeksvraag	14
1.3	Onderzoeksdoelstelling	14
1.4	Opzet van deze bachelorproef	14
2	Stand van zaken	15
2.1	Inleiding	15
2.2	Near Field Communication (NFC)	15
2.3	Host-based Card Emulation (HCE)	16
3	Methodologie	19
4	Conclusie	21

A	Onderzoeksvoorstel	23
A.1	Introductie	23
A.2	State-of-the-art	23
A.3	Methodologie	24
A.4	Verwachte resultaten	24
A.5	Verwachte conclusies	24
	Bibliografie	25

Lijst van figuren

2.1	Simulatie van een smart card via SE	17
-----	---	----

Lijst van tabellen

1. Inleiding

De inleiding moet de lezer net genoeg informatie verschaffen om het onderwerp te begrijpen en in te zien waarom de onderzoeksvraag de moeite waard is om te onderzoeken. In de inleiding ga je literatuurverwijzingen beperken, zodat de tekst vlot leesbaar blijft. Je kan de inleiding verder onderverdelen in secties als dit de tekst verduidelijkt. Zaken die aan bod kunnen komen in de inleiding (Pollefliet, 2011):

- context, achtergrond
- afbakenen van het onderwerp
- verantwoording van het onderwerp, methodologie
- probleemstelling
- onderzoeksdoelstelling
- onderzoeksvraag
- ...

1.1 Probleemstelling

Uit je probleemstelling moet duidelijk zijn dat je onderzoek een meerwaarde heeft voor een concrete doelgroep. De doelgroep moet goed gedefinieerd en afgeleid zijn. Doelgroepen als “bedrijven,” “KMO’s,” systeembeheerders, enz. zijn nog te vaag. Als je een lijstje kan maken van de personen/organisaties die een meerwaarde zullen vinden in deze bachelorproef (dit is eigenlijk je steekproefkader), dan is dat een indicatie dat de doelgroep goed gedefinieerd is. Dit kan een enkel bedrijf zijn of zelfs één persoon (je co-promotor/opdrachtgever).

1.2 Onderzoeksvraag

Wees zo concreet mogelijk bij het formuleren van je onderzoeksvraag. Een onderzoeksvraag is trouwens iets waar nog niemand op dit moment een antwoord heeft (voor zover je kan nagaan). Het opzoeken van bestaande informatie (bv. “welke tools bestaan er voor deze toepassing?”) is dus geen onderzoeksvraag. Je kan de onderzoeksvraag verder specificeren in deelvragen. Bv. als je onderzoek gaat over performantiemetingen, dan

1.3 Onderzoeksdoelstelling

Wat is het beoogde resultaat van je bachelorproef? Wat zijn de criteria voor succes? Beschrijf die zo concreet mogelijk.

1.4 Opzet van deze bachelorproef

De rest van deze bachelorproef is als volgt opgebouwd:

In Hoofdstuk 2 wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken binnen het onderzoeksdomein, op basis van een literatuurstudie.

In Hoofdstuk 3 wordt de methodologie toegelicht en worden de gebruikte onderzoekstechnieken besproken om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen.

In Hoofdstuk 4, tenslotte, wordt de conclusie gegeven en een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvragen. Daarbij wordt ook een aanzet gegeven voor toekomstig onderzoek binnen dit domein.

2. Stand van zaken

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal er een stand van zaken gegeven worden van het onderwerp, hoe het vroeger gebeurde en hoe het tegenwoordig gebeurt. In sectie 2.2 zal een korte uitleg gegeven worden over NFC technologie. Sectie 2.3 wordt besproken hoe het simuleren van draadloze smart cards gebeurt. Sinds de komst van Android 4.4 oftewel Android KitKat introduceerde Google een nieuwe technologie genaamd Host-based Card Emulation (HCE). HCE technologie maakt het mogelijk om Near Field Communication (NFC) technologie te gebruiken zonder de aanwezigheid van een secure element. Wanneer het Android toestel zich in card emulation (CE) mode bevindt en tegen een draadloze leer of point-of-sale (POS) terminal gehouden wordt, heeft het toestel de mogelijkheid om allerlei soorten draadloze smart cards te simuleren. Deze contactloze smart cards worden in vele situaties gebruikt zoals bij draadloos betalen, loyalty systemen, ticketing, toegang tot gebouwen,... (Alliance, 2014).

2.2 Near Field Communication (NFC)

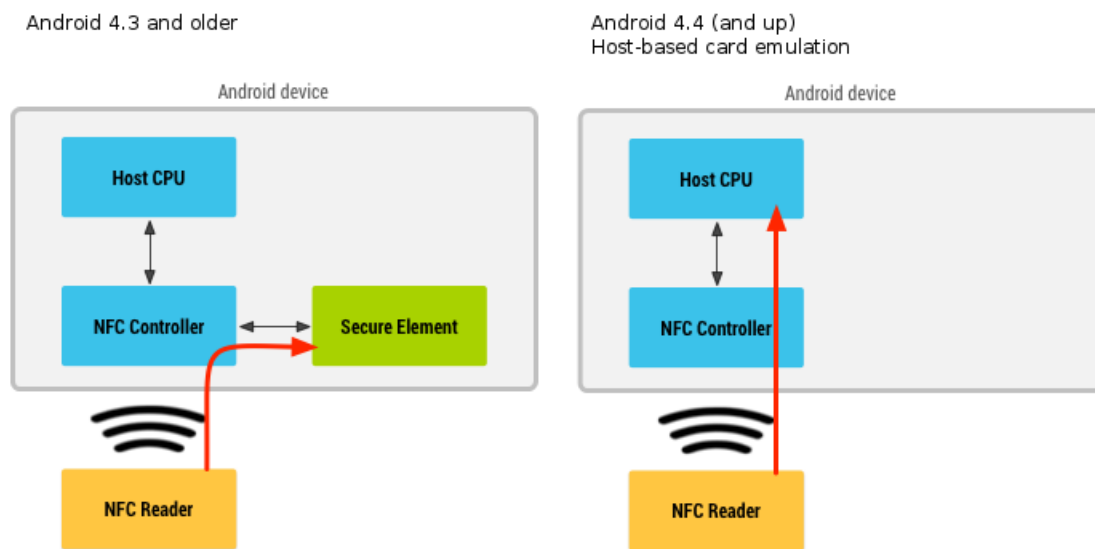
Near Field Communication (NFC) is een technologie die communicatie vanop korte afstanden, meestal nul tot vier centimeter maar kan tot 20 centimeter oplopen, mogelijk maakt. NFC apparaten kunnen actief of passief zijn, wanneer het NFC apparaat actief is dan gebruikt dit apparaat zijn eigen energiebron om zijn radio frequentie te genereren. Een passief NFC apparaat gebruikt de energiebron van een actief NFC apparaat om data te versturen, passieve NFC apparaten kunnen ook enkel maar antwoorden op aanvragen die vanaf een actief NFC apparaat verstuurd wordt. Transacties worden automatisch gestart

door twee NFC apparaten elkaar te laten raken of deze twee dicht bij elkaar te houden (Alattar, 2014).

NFC heeft drie verschillende operating modes: Peer to Peer mode, Reader/Writer mode en Contactless Card Emulation. Peer To Peer mode biedt de mogelijkheid om data te versturen tussen twee NFC apparaten aan snelheden tot 424 Kbit/s. Reader/Writer mode maakt het mogelijk dat twee NFC apparaten gebruikt kunnen worden voor het lezen/schrijven van tags en draadloze smart cards, hierbij is de snelheid van het versturen van de data maar 106 Kbit/s. Contactless Card Emulation laat de NFC apparaten draadloze smart cards of tags simuleren die gelezen of naar geschreven kunnen worden door een NFC lezer (Alattar, 2014).

2.3 Host-based Card Emulation (HCE)

HCE maakt het dus mogelijk voor NFC apparaten om draadloze smart cards te simuleren. Om gebruik te kunnen maken van HCE heeft android verschillende libraries en APIs (Application Programming Interface) geïmplementeerd in het besturingssysteem. Deze libraries en APIs worden overschreven door de applicaties die hier gebruik van willen maken en die op de CPU van het apparaat draaien, deze applicaties kunnen dan APDU (Application Protocol Data Unit) commando's en antwoorden uitwisselen met een NFC POS. Wanneer men vroeger gebruik wou maken van de NFC technologie kon dit alleen door een Secure Element (SE) die ingebouwd zat in het apparaat zoals een SIM kaart. De applicaties werden geïnstalleerd op dit SE die dan de APDU's afhandelde om zo draadloze smart cards veilig te kunnen simuleren. De APDU's die verstuurd worden van een NFC lezer worden opgevangen door de NFC antenne van het apparaat en wordt doorgegeven via de NFC controller naar het SE en omgekeerd zie figuur. Met HCE is het de bedoeling dat de nood van een SE verwijderd wordt uit deze operatie, ipv de APDU's door te geven naar het SE worden deze door gegeven naar de CPU van het apparaat en omgekeerd zie figuur 2.1 (Alattar, 2014).

Figuur 2.1: Simulatie van een smart card via SE

3. Methodologie

Etiam pede massa, dapibus vitae, rhoncus in, placerat posuere, odio. Vestibulum luctus commodo lacus. Morbi lacus dui, tempor sed, euismod eget, condimentum at, tortor. Phasellus aliquet odio ac lacus tempor faucibus. Praesent sed sem. Praesent iaculis. Cras rhoncus tellus sed justo ullamcorper sagittis. Donec quis orci. Sed ut tortor quis tellus euismod tincidunt. Suspendisse congue nisl eu elit. Aliquam tortor diam, tempus id, tristique eget, sodales vel, nulla. Praesent tellus mi, condimentum sed, viverra at, consectetur quis, lectus. In auctor vehicula orci. Sed pede sapien, euismod in, suscipit in, pharetra placerat, metus. Vivamus commodo dui non odio. Donec et felis.

Etiam suscipit aliquam arcu. Aliquam sit amet est ac purus bibendum congue. Sed in eros. Morbi non orci. Pellentesque mattis lacinia elit. Fusce molestie velit in ligula. Nullam et orci vitae nibh vulputate auctor. Aliquam eget purus. Nulla auctor wisi sed ipsum. Morbi porttitor tellus ac enim. Fusce ornare. Proin ipsum enim, tincidunt in, ornare venenatis, molestie a, augue. Donec vel pede in lacus sagittis porta. Sed hendrerit ipsum quis nisl. Suspendisse quis massa ac nibh pretium cursus. Sed sodales. Nam eu neque quis pede dignissim ornare. Maecenas eu purus ac urna tincidunt congue.

Donec et nisl id sapien blandit mattis. Aenean dictum odio sit amet risus. Morbi purus. Nulla a est sit amet purus venenatis iaculis. Vivamus viverra purus vel magna. Donec in justo sed odio malesuada dapibus. Nunc ultrices aliquam nunc. Vivamus facilisis pellentesque velit. Nulla nunc velit, vulputate dapibus, vulputate id, mattis ac, justo. Nam mattis elit dapibus purus. Quisque enim risus, congue non, elementum ut, mattis quis, sem. Quisque elit.

Maecenas non massa. Vestibulum pharetra nulla at lorem. Duis quis quam id lacus dapibus interdum. Nulla lorem. Donec ut ante quis dolor bibendum condimentum. Etiam egestas

tortor vitae lacus. Praesent cursus. Mauris bibendum pede at elit. Morbi et felis a lectus interdum facilisis. Sed suscipit gravida turpis. Nulla at lectus. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Praesent nonummy luctus nibh. Proin turpis nunc, congue eu, egestas ut, fringilla at, tellus. In hac habitasse platea dictumst.

Vivamus eu tellus sed tellus consequat suscipit. Nam orci orci, malesuada id, gravida nec, ultricies vitae, erat. Donec risus turpis, luctus sit amet, interdum quis, porta sed, ipsum. Suspendisse condimentum, tortor at egestas posuere, neque metus tempor orci, et tincidunt urna nunc a purus. Sed facilisis blandit tellus. Nunc risus sem, suscipit nec, eleifend quis, cursus quis, libero. Curabitur et dolor. Sed vitae sem. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Maecenas ante. Duis ullamcorper enim. Donec tristique enim eu leo. Nullam molestie elit eu dolor. Nullam bibendum, turpis vitae tristique gravida, quam sapien tempor lectus, quis pretium tellus purus ac quam. Nulla facilisi.

4. Conclusie

Curabitur nunc magna, posuere eget, venenatis eu, vehicula ac, velit. Aenean ornare, massa a accumsan pulvinar, quam lorem laoreet purus, eu sodales magna risus molestie lorem. Nunc erat velit, hendrerit quis, malesuada ut, aliquam vitae, wisi. Sed posuere. Suspendisse ipsum arcu, scelerisque nec, aliquam eu, molestie tincidunt, justo. Phasellus iaculis. Sed posuere lorem non ipsum. Pellentesque dapibus. Suspendisse quam libero, laoreet a, tincidunt eget, consequat at, est. Nullam ut lectus non enim consequat facilisis. Mauris leo. Quisque pede ligula, auctor vel, pellentesque vel, posuere id, turpis. Cras ipsum sem, cursus et, facilisis ut, tempus euismod, quam. Suspendisse tristique dolor eu orci. Mauris mattis. Aenean semper. Vivamus tortor magna, facilisis id, varius mattis, hendrerit in, justo. Integer purus.

Vivamus adipiscing. Curabitur imperdiet tempus turpis. Vivamus sapien dolor, congue venenatis, euismod eget, porta rhoncus, magna. Proin condimentum pretium enim. Fusce fringilla, libero et venenatis facilisis, eros enim cursus arcu, vitae facilisis odio augue vitae orci. Aliquam varius nibh ut odio. Sed condimentum condimentum nunc. Pellentesque eget massa. Pellentesque quis mauris. Donec ut ligula ac pede pulvinar lobortis. Pellentesque euismod. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent elit. Ut laoreet ornare est. Phasellus gravida vulputate nulla. Donec sit amet arcu ut sem tempor malesuada. Praesent hendrerit augue in urna. Proin enim ante, ornare vel, consequat ut, blandit in, justo. Donec felis elit, dignissim sed, sagittis ut, ullamcorper a, nulla. Aenean pharetra vulputate odio.

Quisque enim. Proin velit neque, tristique eu, eleifend eget, vestibulum nec, lacus. Vivamus odio. Duis odio urna, vehicula in, elementum aliquam, aliquet laoreet, tellus. Sed velit. Sed vel mi ac elit aliquet interdum. Etiam sapien neque, convallis et, aliquet vel, auctor non, arcu. Aliquam suscipit aliquam lectus. Proin tincidunt magna sed wisi. Integer blandit

lacus ut lorem. Sed luctus justo sed enim.

Morbi malesuada hendrerit dui. Nunc mauris leo, dapibus sit amet, vestibulum et, commodo id, est. Pellentesque purus. Pellentesque tristique, nunc ac pulvinar adipiscing, justo eros consequat lectus, sit amet posuere lectus neque vel augue. Cras consectetur libero ac eros. Ut eget massa. Fusce sit amet enim eleifend sem dictum auctor. In eget risus luctus wisi convallis pulvinar. Vivamus sapien risus, tempor in, viverra in, aliquet pellentesque, eros. Aliquam euismod libero a sem.

Nunc velit augue, scelerisque dignissim, lobortis et, aliquam in, risus. In eu eros. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Curabitur vulputate elit viverra augue. Mauris fringilla, tortor sit amet malesuada mollis, sapien mi dapibus odio, ac imperdiet ligula enim eget nisl. Quisque vitae pede a pede aliquet suscipit. Phasellus tellus pede, viverra vestibulum, gravida id, laoreet in, justo. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Integer commodo luctus lectus. Mauris justo. Duis varius eros. Sed quam. Cras lacus eros, rutrum eget, varius quis, convallis iaculis, velit. Mauris imperdiet, metus at tristique venenatis, purus neque pellentesque mauris, a ultrices elit lacus nec tortor. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent malesuada. Nam lacus lectus, auctor sit amet, malesuada vel, elementum eget, metus. Duis neque pede, facilisis eget, egestas elementum, nonummy id, neque.

A. Onderzoeksvoorstel

Het onderwerp van deze bachelorproef is gebaseerd op een onderzoeksvoorstel dat vooraf werd beoordeeld door de promotor. Dat voorstel is opgenomen in deze bijlage.

A.1 Introductie

Tegenwoordig worden smart-cards zoals bankkaarten, klantenkaarten, ... maar al te vaak vervangen door digitale versies op smartphones en smartwatches. Dit verloopt via NFC of "Near Field Communication". Hiervoor wordt er normaal gezien een secure-element gebruikt die zorgt voor de beveiliging en de communicatie. Sinds Android 4.4 (KitKat) is het mogelijk om dit te doen via HCE of "Host-based card emulation". Eén van de nadelen van deze technologie is het veiligheidsrisico die het met zich meebrengt. Android HCE maakt het gemakkelijker om de NFC technologie te gebruiken omdat er geen nood meer is aan een secure-element, waardoor er dus ook geen commerciële overeenkomst meer moet afgesloten worden met de secure-element verdelers. Het doel van deze paper is om na te gaan hoe men Android HCE op een veilige manier kan gebruiken voor allerlei betalingssystemen.

A.2 State-of-the-art

Door het gebruik van Android HCE is er een groot veiligheidsrisico. Dit doordat er geen gebruik meer wordt gemaakt van een secure-element die zorgt dat alle gegevens van de gebruiker veilig worden opgeslagen. Volgens de paper van Smart Card Alliance (Alliance, 2014) zijn de twee meest voorkomende manieren om met Android HCE te

werken via de cloud met een token en zonder token. Zonder token werken wordt niet als veilig aanschouwd doordat betalingsgegevens gemakkelijk ontdekt kunnen worden door malware. Het gebruik maken van een token verlaagt de kans niet tot het ontdekken van betalingsgegevens door malware, maar het verlaagt wel de impact van een eventuele ontdekking door het vervangen van statische betalingsgegevens met een token. Nadelen van het gebruiken van Android HCE (Lepojevic, Pavlovic & Radulovic, 2014) in vergelijking met een normale Smart Card is dat HCE niet werkt zonder stroom. Wanneer er geen verbinding kan gemaakt worden met de cloud kan HCE de authenticatie niet voltooien.

A.3 Methodologie

Om de veiligheid te kunnen testen zal er een proof of concept opgesteld worden met drie verschillende beveiligingsmethodes namelijk Tokenisatie, Encryptie en biometrische factoren. Hierbij kan er dan vergeleken worden hoe veilig ze zijn ten opzichte van elkaar en ten opzichte van het gebruiken van een secure-element. Bij het vergelijken van de verschillende methoden zal er gekeken worden naar welke gegevens leesbaar zijn, hoe gemakkelijk het is om deze methoden te omzeilen, ... Er zal gebruikgemaakt worden van OWASP The Mobile Security Testing Guide om zo de verschillende veiligheidsproblemen op te sporen in de applicatie. Verder wordt ook de moeilijkheidsgraad gemeten van iedere implementatie zodat er een besluit kan gemaakt worden welke oplossing bij welke use case het best gebruikt kan worden.

A.4 Verwachte resultaten

Het resultaat zal bestaan uit verschillende proof of concepts waarbij het gebruik van Android HCE toch op een veilige manier benut kan worden. Op basis van de resultaten zal dan ook beslist kunnen worden welke implementatie het beste is voor welke use case.

A.5 Verwachte conclusies

Verwacht wordt dat de verschillende implementaties tot beveiligde applicaties leiden waarbij NFC technologie gebruikt kan worden via Android HCE. Alsook dat de applicatie met de biometrische factoren het veiligste zal zijn en hierbij de user experience het beste zal zijn omdat dit ook een groter gevoel van veiligheid geeft.

Bibliografie

- Alattar, M. (2014). Host-based Card Emulation: development, security, and ecosystem impact analysis.
- Alliance, S. C. (2014). A Smart Card Alliance Mobile & NFC Council White Paper - Host Card Emulation (HCE) 101.
- Lepojevic, B., Pavlovic, B. & Radulovic, A. (2014). Implementing NFC Service Security.
- Pollefliet, L. (2011). *Schrijven van verslag tot eindwerk: do's en don'ts*. Gent: Academia Press.